

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права
«Затверджую»

Шифр Спеціальності 281	Спеціальність «Публічне управління та адміністрування», ОП «Державне	Сторінка 1 з 4

Завідувач кафедри
Перегуда С.В.

30 червня 2023 р.

Розробник силабуса
Мотузенко Б.І.
Яхно О.О.

СИЛАБУС "КОНФЛІКТИ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ"

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ВК05
2) Навчальний рік: 2023-2024
3) Освітній рівень: Магістр
4) Форма навчання: денна, заочна
5) Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 281 «Публічне управління та адміністрування»; ОП «Державне управління в сфері містобудівної діяльності»
7) Статус освітньої компоненти: вибіркова
8) Семестр: 2
9) Контактні дані викладача: доцент, к.п.н. Яхно О.О. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://sur1.li/fkked . Контакти: (044) 261-55-66; (050) 545-17-04; yakhno.oo@knuba.edu.ua
10) Мова викладання: українська
11) Пререквізити «Державне управління та місцеве самоврядування», «Управління персоналом в органах публічної влади»
12) Мета курсу: надання магістрантам як майбутнім фахівцям з публічного управління знань та вмінь визначення причин, функцій, основного змісту, умов виникнення та наслідків перебігу конфліктів, а також засобів їх вирішення та розв'язання в сучасному суспільстві.

13) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	ПРН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.	Обговорення під час занять, написання есе, тестове опитування, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК02 СК01 СК05
2.	ПРН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.	Обговорення під час занять, написання есе, тестове опитування, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК02 СК01 СК05

Шифр Спеціальності 281	Спеціальність «Публічне управління та адміністрування», ОП «Державне»	Сторінка 1 з 4

3.	ПРН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності	Обговорення під час занять, написання есе, тестове опитування, індивідуальне завдання	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК02 СК01 СК05

14) Структура курсу					
Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю
14 Заоч. 6	16 12		Контрольна робота - 1	60 Заоч 72	залік
Сума годин:					90
Загальна кількість кредитів ECTS					3
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:					30 (1,0) Заоч 18 (0,6)

15) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

МОДУЛЬ I . Теоретичні засади конфліктології

Змістовий модуль I. Конфліктологія як галузь знання

Тема 1. Вступ до конфліктології. Історія становлення і розвитку конфліктології

Тема 2. Конфлікт як соціальне явище, його сутність та причини виникнення. Типологія конфліктів.

МОДУЛЬ II. Конфлікти у сфері публічного управління

Змістовий модуль 2. Конфлікти в публічно-управлінській діяльності та їх типологія.

Тема 3. Управлінські та організаційні конфлікти.

Тема 4. Особливості конфліктів в сфері публічного управління

Тема 5. Організаційно-правові конфлікти в публічно-управлінській діяльності

МОДУЛЬ III. Управління конфліктами

Змістовий модуль 3. Технології врегулювання конфліктів

Тема 6. Засоби розв'язання і управління конфліктами

Тема 7. Основні характеристики, стратегія і тактика переговорного процесу

Практичні заняття:

МОДУЛЬ I . Теоретичні засади конфліктології

Змістовий модуль I. Конфліктологія як галузь знання

Заняття 1. Вступ до конфліктології. Історія становлення і розвитку конфліктології

Заняття 2. Конфлікт як соціальне явище, його сутність та та причини виникнення.

Заняття 3. Типологія конфліктів

МОДУЛЬ II. Конфлікти у сфері публічного управління

Змістовий модуль 2. Конфлікти в публічно-управлінській діяльності та їх типологія.

Заняття 4. Управлінські та організаційні конфлікти.

Заняття 5. Особливості конфліктів в сфері публічного управління

Заняття 6. Організаційно-правові конфлікти в публічно-управлінській діяльності

МОДУЛЬ III. Управління конфліктами

Змістовий модуль 3. Технології врегулювання конфліктів

Заняття 7. Засоби розв'язання і управління конфліктами

Заняття 8. Основні характеристики, стратегія і тактика переговорного процесу

Лабораторні: не передбачені робочим планом

...

Шифр Спеціальності 281	Спеціальність «Публічне управління та адміністрування», ОП «Державне	Сторінка 1 з 4

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Категорії та функції конфліктології.
2. Загальнонаукові та спеціальні методи конфліктології.
3. Формування та основні етапи розвитку конфліктології в Україні.
4. Історія конфліктології. Основні ідеї розвитку конфліктології ХХ ст..
5. Місце та роль конфліктології в системі соціальних наук.
6. Фрейдистський підхід до внутрішнього конфлікту особистості.
7. Конфліктологічна концепція Р. Дарендорфа.
8. Причини виникнення конфліктів у сфері публічного управління.
9. Сутність наукового підходу до конфліктів в теорії Г. Зіммеля.
10. Особливості виникнення і протікання конфліктів у сфері публічного управління.
11. Сутність концепції позитивно-функціонального конфлікту Л. Козера.
12. Типи соціально-професійних конфліктів.
13. Характеристика конфліктів (К.Левін, М.Дойч).
14. Своєрідність конфліктів у морально-етичній сфері.
15. Сутність конфлікту як соціального явища.
16. Структурні складові конфлікту.
17. Різновиди конфліктів у сфері публічного управління.
18. Державно-управлінські конфлікти в сучасній Україні: причини, шляхи розв'язання.
19. Соціальні функції конфліктів.
20. Класифікації конфліктів.
21. Причини та рушійні сили соціальних конфліктів.
22. Глобальні та цивілізаційні конфлікти: особливості перебігу.
23. Війна як форма міжнародного (міждержавного) конфлікту.
24. Міжнародно-правовий конфлікт: сутність, причини, шляхи вирішення.
25. Конфлікти у малих соціальних групах.
26. Конфлікт і маніпуляція. Маніпуляції в конфліктах.
27. Учасники соціальних конфліктів. Соціальні "ролі" учасників конфліктної взаємодії.
28. Функції і стратегії ведення переговорів.
29. Арбітраж як форма регулювання конфлікту в публічно-управлінській сфері.
30. Сутність і принципи посередництва в конфлікті.
31. Характеристика потенційних опонентів – головних суб'єктів конфлікту.
32. Специфіка конфліктної свідомості; риси і типології конфліктантів.
33. Організаційно-управлінський конфлікт: сутність, причини, шляхи вирішення.
34. Сутність конфліктної ситуації.
35. Соціальне напруження: його показники і стадії.
36. Поняття "ескаляція конфлікту", її основні характеристики.
37. Політичні форми регулювання конфліктів (переговори, посередництво).
38. Юридичний конфлікт: сутність та його природа.
39. Основні стратегії і тактики конфліктної взаємодії в публічно-управлінській сфері.
40. Методи управління конфліктами в публічно-управлінській діяльності.
41. Управління конфліктною ситуацією в сфері публічного управління.
42. Витоки багатоманітності соціальної конфліктності.
43. Економічний конфлікт: поняття, сутність, причини виникнення, різновиди.
44. Предмет та об'єкт політичного конфлікту, специфіка його протікання.
45. Особливості протікання та вирішення конфліктів у культурній сфері.
46. Загальна характеристика релігійних конфліктів.
47. Сутність і природа етнонаціональних конфліктів, шляхи їх розв'язання.
48. Конфліктні наслідки незаконної та стихійної забудови і їх вирішення у сфері публічного управління.
49. Відносини між девелоперами, підрядниками та покупцями як учасниками конфліктів у сфері будівництва та їх розв'язання через сферу публічного управління.
50. Конфлікти в трудовому колективі: причини, шляхи попередження та розв'язання.

16) Основна література:

Герасіна Л.М., Требін М.П., Сахань О.М., Воднік В.Д. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник. За заг. ред. Л.М. Герасіної. Харків : Право, 2021. 224 с. URL: <https://knushop.com.ua/image/catalog/pravoizdat/202307/pdf/4403.pdf> (дата звернення: 01.06.2023).
Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія: підручник. Львів: Львівський державний університет

Шифр Спеціальності 281	Спеціальність «Публічне управління та адміністрування», ОП «Державне	Сторінка 1 з 4

внутрішніх справ, 2015. – 564 с. URL: <http://surl.li/jjgdn> (дата звернення: 01.06.2023).

Смельяненко Л. М., Петюх В. М., Торгова Л. В., Гриненко А. М. Конфліктологія: навч. посібник. Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2003. 315 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3134#section-2> (дата звернення: 01.06.2023).

Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с. URL: <http://surl.li/jjgeq> (дата звернення: 01.06.2023).

Русинка І. І. Конфліктологія. Психотехнології запобігання і управління конфліктами: навч. посіб. Київ: «Слово», 2017, 205 с.

Сивогракова З. А., Алексеєнко Н. В. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами: Конспект лекції. – Харків: УкрДУЗТ, 2020. – 52 с URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/3196/1/Конспект%20лекцій.pdf> (дата звернення: 01.06.2023).

Тихомирова Є.Б., Постолюк С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів: підручник. Суми: Університетська книга, 2023. 240 с.

Яхно Т., Куревіна І. Конфліктологія та теорія переговорів. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 168 с.

Конфліктологія: методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів магістратури спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Уклад. Є.В. Перегуда, Б.І. Мотузенко, О.О. Яхно, Н.О. Денисенко. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В. Б., 2021. 32 с.

17) Додаткові джерела:

1. Гарькавець С. О. Соціальні конфлікти – пропозиція нової класифікації. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. 2018. - № 2. С. 87-98. URL: <http://surl.li/jjggz> (дата звернення: 01.06.2023).
2. Герасимович В. А. Особливості участі "третьої сторони" у політичному переговорному процесі. *Гілея: науковий вісник*. - 2016. - Вип. 113. - С. 336-339. – URL: <http://surl.li/jjgho> (дата звернення: 01.06.2023).
3. Голяшкіна О. А. Організаційно-правовий механізм запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічному управлінні. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Київ., 2021. URL: <http://surl.li/jjgij> (дата звернення: 01.06.2023).
4. Карлов Т. В. Теоретичні засади конфліктної взаємодії в публічному управлінні. *Теорія та практика державного управління*. 2015. Вип. 2. С. 104–110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2015_2_18 (дата звернення: 01.06.2023).
5. Карлов Т. Удосконалення механізмів управління конфліктами у взаємодії органів влади та громадськості в Україні: регіональний підхід / Тимофій Карлов // *Держ. упр. та місц. самоврядування* : зб. наук. пр. – 2018. – Вип 3(38). – С. 69 – 74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2018_3_11 (дата звернення: 01.06.2023).
6. Курбан О.В. Сучасні інформаційні війни в мережевому он-лайн просторі [Текст]: навчальний посібник / О.В.Курбан. – Київ: ВІКНУ, 2016. - 286 с. URL: <http://surl.li/jjhdc> (дата звернення: 01.06.2023).
7. Лікарчук Д.С. Політико-адміністративні аспекти модернізації державного управління: конфліктологічний вимір. *Право та державне управління*. 2020. №4. С. 250-255. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2020/37.pdf (дата звернення: 01.06.2023).
8. Миронова О.М. Конфліктологія: навч. посіб. / О.М. Миронова. – Х.: ХНЕУ, 2011. – 167 с. URL: <http://surl.li/jjhdg> (дата звернення: 01.06.2023).
9. Могилевцев В.В. Релігійний конфлікт як об'єкт наукового дослідження: проблеми й перспективи / В. В. Могилевцев // *Наука. Релігія. Суспільство*. - Донецьк, 2011. № 4. - С. 119-124 . URL: <http://surl.li/jjhdh> (дата звернення: 01.06.2023).
10. Мотузенко Б.І., Яхно О.О. Соціологічно-правовий аспект поняття сервітут в соціальному просторі міста. Будівельне право: теорія та практика містопланування та містобудування. Зб. наук. пр. Вип. V. За матеріалами П'ятої Міжнародної наук.-практ. конф. «Будівельне право» (Київ, 10 грудня 2021 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : КНУБА, «Бескиди», 2021. С. 124-129.
11. Мотузенко Б.І., Яхно О.О. Соціальне осмислення проблеми співвідношення приватного і публічного простору в контексті правової ідентичності громади. Розвиток освіти, науки та бізнесу: результати 2021: тези доп. міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 6-7 грудня 2021 р. – Дніпро, Україна, 2021.
12. Політичні конфлікти та кризи: мобілізаційні чинники громадянської активності: монографія / [Г. П. Щедрова та ін.] ; Ун-т ім. Альфреда Нобеля. - Дніпро : Ун-т ім. А. Нобеля, 2019. – 200 с. URL: <http://surl.li/jjhed> (дата звернення: 01.06.2023).
13. Стрельцов Є.Л. До питання про сутність та види міжнародних конфліктів // *Юридичний вісник*. - 2014. - № 4 (33). – С. 133-137. URL: <http://surl.li/jjhex> (дата звернення: 01.06.2023)
14. Dias J., & Borges E. Performance and Leadership Style: When Do Leaders and Followers Disagree? *Revista de Administração Mackenzie*. 2017. №18(2). Pp. 124–129. URL: <http://surl.li/kyqkv> (date of access:

Шифр Спеціальності 281	Спеціальність «Публічне управління та адміністрування», ОП «Державне	Сторінка 1 з 4

01.06.2023).

15. Nemeč J., Purshottama S. Reddy & Stanley Osezua Ehiane. Synthesis: The Relations Between Conflict and Public Administration Performance. *In: Public Administration in Conflict Affected Countries*. Ed. Nemeč J., Purshottama S Reddy. Springer International Publishing, 2021. Pp. 411–445. URL: <http://surl.li/kyplb> (Date of access: 01/06/2023).
16. Rammata M. Conflicts Management through Mediation in Public Administration. *Human Resource Management Research*. 2019. №9(2). Pp. 33-44. URL: <http://surl.li/kypkx> (Date of access: 01/06/2023). DOI: 10.5923/j.hmr.20190902.02.
17. Yesenia “Yesi” Becerril. Conflict Resolution in Public Administration and the Importance of Transformational and Transactional Leadership Styles. URL: <http://surl.li/kypky> (date of access: 01.06.2023).
18. Zhiyong Lan. A Conflict Resolution Approach to Public Administration. *Public Administration Review*. 1997. Vol. 57. Pp. 27-35.

18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання та самостійна робота			ІЗ	Сума
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3		
25	25	20	30	100

19) Умови допуску до підсумкового контролю:

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.
2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.
3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати знання з пропущеної теми викладачу до складання заліку.

20) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.
2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах

21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3134>